

Mi újság FÉNYSZARUN?

Jászfényszaru város lapja

1997. augusztus

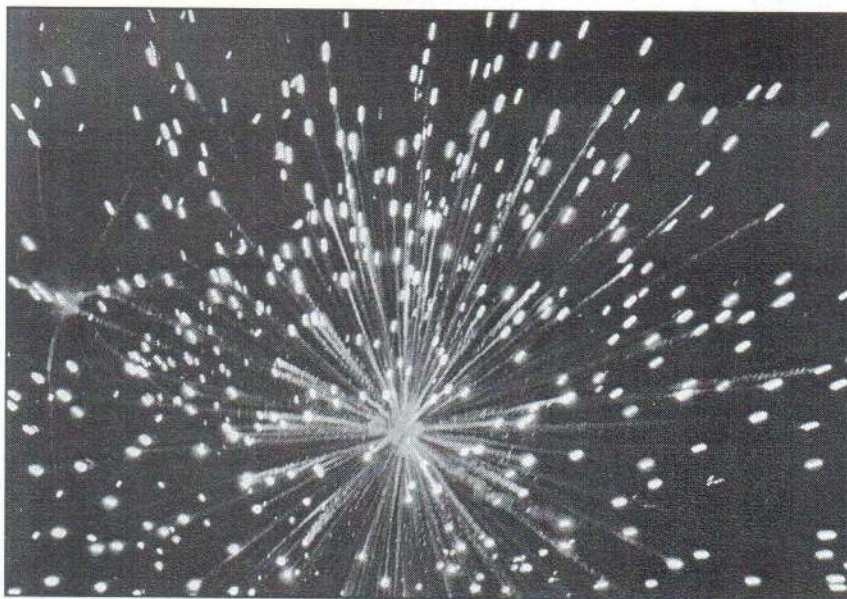
Ára: 32,- Ft

8. évfolyam 8. szám

A Szent István napi városi ünnepségről

Felvételünk a kitüntetések átadása után készült. Balról jobbra Dr. Lakatos Béla és felesége, Zsámboki László és Zsámboki Lászlóné (közöttük a kisunoka), Kovács Andrásné és Tóth Tibor, a háttérben Keresztesi József foglal helyet.

Augusztus 19-én a Sportpályán megrendezett nosztalgia-koncert legalább olyan emlékezetes volt, mint a néhány perces színpompás tűzijáték.

Augusztus 19-én 17 órakor ünnepi testületi ülés kezdődött a Művelődési Házban. A Himnusz elhangzása után Erdei Gábor előadásában hallottuk István király megkoronázásának történetét. A jászfényszarui gazdálkodók nevében Győri János Bertalan adta át az újkenyeret Győriné Dr. Czeglédi Márta polgármester asszonynak. Iváncsik Imre, a J-N-Sz. Megyei Közgylűlés elnöke mondott ünnepi beszédet. Ebből idézünk fel egy gondolatot. Augusztus 20-án Szent Istvánra gondolunk, az államalapításra, az örökségre, amit tőle a magyar nép örökölni kapott. Az első rendszerváltást István király vitte véghez azzal, hogy nem hagyta népét pogányságban, ellenben Magyarországot a keresztény Európa részévé tette.

Az ünnepi köszöntő után kitüntetések átadására került sor. A képviselő-testület egyhangú döntése értelmében „Jászfényszaruért” kitüntetésben részesült Dr. Lakatos Béla nyugalmazott orvos, Kovács Andrásné nyugalmazott pedagógus és Tóth Tibor, a Fényszaruiak Baráti Egyesületének elnöke. „Jászfényszarun a közszolgálatáért” kitüntetést kapták Zsámboki Lászlóné nyugalmazott iskolaigazgató, Zsámboki László és Keresztesi József nyugalmazott pedagógusok. A díjakat az önkormányzat nevében Győriné Dr. Czeglédi Márta adta át Jászfényszaru közismert személyiségeinek, akik több évtizeden át művelt kiváló szakmai tevékenységükért illetve közösségi munkájukért méltók a város tiszteletadó elismerésére. A polgármester asszony megemlíttette: a gesztus azoknak is szól, akik a kitüntetetteket segítették abban, hogy munkájukat eredményesen végezhették.

A Szent István napi városi ünnepség a Fortuna Együttes szerkesztett műsorával zárult, sok-sok ismerős költői gondolatot hallottunk, további gondolkodásra készített.

Sugár Istvánné

Szent kereszt felmagasztalása

A kereszt felmagasztalása életünkben

A szent kereszt felmagasztalásának ünnepe, ha évközi vasárnapra esik, az ünnep liturgiája a vasárnap liturgiájának helyére lép. A kereszt ünnepének megértése csak megerősíti és gazdagítja a vasárnapnak, húsvét misztériumának átélését. A liturgia mondanivalója minden vonatkozásban hangsúlyozza, hogy a szent kereszt tisztelete és „felértékelése” lényegében Krisztus személyére utal, miatta és érte értékes realitás és szimbólum a kereszt, az ókor bitófája. Annak a jele, hogy Isten „Így szerette a világot” (evangélium: Jn 3,13-17). Annak a jele, hogy Isten szeretete és irgalma minden emberi képzeletet felülmúl, Jézus Krisztus életáldozata a teljes „önkiüresítésben”, a legalávalóbb büntetés a halál vállalásában, a tökéletes engedmességben teljesedik ki.

A kereszt teológiáját Szent Pál apostol dolgozta ki elsőnek. Leveleiben számtalan helyen beszél az üdvösség jeléről, amely a zsidóknak botrány, a pogány görögöknek esztelenység. Egész ígéhirdetésének forrása a kereszt, a megváltás titka, s ő nem is akar más

hirdetni, mint Krisztus keresztjét (1 Kor 1,17.). Az ünnep szentleckéje eredetileg a filippbelieknek szól (Fil 2,8-11), annak az egyházközösségnek, amely talán a legkedvesebb volt az Apostoloknak, Európában ott hirdette először az evangéliumot, s a levél hangja is elárulja, mennyi kedves emléke és híve él a városban. A szentleckében olvasandó levélrészlet is valójában egy meleghangú buzdításnak a részlete. Arról van szó, hogy a Filippiben élő testvérek legyenek a szeretetközösség, legyenek egyként áldozatosak a szeretetben, legyenek egyetértők, együtt érzők és együtt gondolkodók. Senki se keresse csak a maga javát. Ugyanaz a lelkület éljen bennük, mint Jézusban, aki magát teljesen feláldozta, „kiüresítette”, megalázta magát és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszt-

halálig. Ez volt Jézus dicsőségének az útja, az ő felmagasztalásának az alapja. S nyilvánvalóan ez ma is a hívő ember számára a „dicsőség”, a siker, a célravezető, eredményes élet titka.

Lehet, hogy mindez első pillanatra lehetetlennek, sőt abszurdnak látszik, ha csak emberi gondolkodásmód szerint ítéljük meg.

Ezért nehéz teljesíteni a kereszt „követelményét”. De nem kevésbé abszurdnak látszik sok ember előtt Krisztus keresztje is.

Éppen ez a „lehetetlenség” és látszólagos ellentmondás bizonyítja a keresztalál realitását, Isten szeretetének nagyságát.

Szent Pál soraiból az is kiviláglik, hogy a „kereszt felmagasztalása” eredetileg Isten által történt meg, amikor Jézus keresztalálát „megdicsőítette” a feltámadás által. A mi életünk legyen a kereszt felértékelésének, értelmének és felmagasztalásának jele és bizonyossága. Ha ugyanaz a lelkület él bennünk, mint Krisztusban, ha azonosulunk Vele, aki velünk azonosult egészen a halálig - Vele együtt fogunk megdicsőülni is.

Közreadja: Csöke György plébános

*A jászfényzarui szent kereszt búcsú időpontja: szeptember 14.
A búcsúünnepi szentmise a temetőben szeptember 14-én vasárnap délelőtt 1/2 11 órakor lesz.*

1997. július 12-19-ig vettem részt az Ágasegyházán rendezett szakmai táborban, ahol a IX-X. századi magyar kultúrával ismerkedtünk. Ezen egy hét alatt öt előadó tartott előadást, melyből számomra a legérdekesebbet szeretném röviden megosztani az olvasókkal.

Csathó Pál őstörténéstől nyelvi és tárgyi emlékeinkről hallottunk. Megtudhattuk például a szilveszter szó jelentését és eredetét.

A szó a szarvastor szóból származik a magánhangzók megváltozásával, melyet őseink december 21-én ültek. A dátum ma december 31-e mivel a Gergely-naptárt használjuk. Ezen a napon szarvast lőttek, majd megsütötték és körben ülve fogyasztották el.

A tárgyi emlékekről megtudhattuk, hogy minden lehetnek van sajátossága, mely utal a saját népe kultúrájára. A tarsolyban őseink legfontosabb eszközeit tárolták és óvták az esőtől: a kovakő és a taplógomba a tűzgyújtás nélkülözhetetlen kellekei voltak. A népvándorlással kapcsolatban szó esett a hunok fejedelméről Attiláról, akit Isten ostoraként emlegetnek. Lándzsájának hegyéről készült rajzot tekinthettük meg dián (eredetijét a torcellói múzeumban őrzik). Ez a díszítő motívum a téjútrendszerünket ábrázolja.

A következőkben a temetkezés szertartását és jellemzőit ismertette velünk Pali bácsi. A temetkezés általában halomsírba (kurgánba) történt. A föld felszínén egy 50-150 méter átmérőjű dombbá alakított termő fedréget volt. Ennek tetején helyezkedett el a

Szakmai táborban

bálványszobor, melynek a kezében egy pohár volt faragva. A szobor alatt a föld mélyébe egy csatorna vezetett a halott mélyéig. A halott bal oldalán három tárgyat lehetett megtalálni: egy vizesedényt, egy ivópoharat és egy tálat. A táiban apró állati csontok voltak, valószínűleg sült húsból származók.

De miért volt szükség a bálványszoborra és az edényekre? Az ősi hiedelem szerint a halott lelke 40 napig vándorol. Ez idő alatt ugyanúgy terítettek asztalt a számára a családjában, ugyanúgy kiszedték az ételt a részére. A sírban is minden személyes holmit mellé tettek, nehogy keresse, s emiatt megharagudjon a családjára. Ha a halott lelke valamilyen személyes tárgyát nem találta, könnyen ártó szellemmé változott. A vezérek sírjában megtalálható a ló is, melyet megnyúztak és a húsát a halotti tor ideje alatt elfogyasztották, majd a megmaradt csontokat visszarakták a ló bőrébe és felszerszámozva temették el a gazdája mellé. A bálvány volt a kapocs a valóság és a túlvilág között, oly módon, hogy egy ideiglenes testet biztosított a léleknek, amikor azt megidéztek (pl. kérték az elhunyt szellemének közbenjárását az égieknél). A halott test lelkének hívása úgy történt, hogy a bálványszobor

kezében elhelyezett pohárba bort öntöttek, majd a hozzátartozók koccintottak vele. Innen ered a koccintás hagyománya.

A következő érdekes téma volt a sámánság és a táltosság. A gyermek földöntúli képességét születésekor különleges jegyek mutatták. Például hat ujj, vagy a születéskor meglévő 32 fog, ami már nem tejfog! De ugyanitt említhető a burokban születés is.

A sámányerek beavatása nyolc éves koráig tartott, közben megpróbáltatásoknak volt kitéve folyamatosan (pl. epilepsziához hasonló betegségek). Csak 12 éves korában lehetett sámán. A feladata pedig a jóslás, kapcsolatteremtés az égiekkel, szertartások vezetése, ők voltak a nemzeti tudat őrei. Fő eszköze a sámándob volt, aminek segítségével transzba esett. Pali bácsi elkészítette ezeknek a doboknak a hű másolatát, egyet láthattunk, majd kipróbálhattunk.

A táltosok egyszerű ruházatot viseltek. Fejükön korona volt, amelyre agancsszerű tárgyat helyeztek. A korona oldalán láncokon apró csengők lógtak, amelyek segítették a transzbaesés gyors végbemenetelét.

Szabadidőnkben lovaglásra, íjászkodásra is volt alkalom. Jó idő esetén pedig fűrődhattunk a táborhely udvarán lévő medencében.

A táborban a legfontosabbat megkaptuk, azt amiért a tábor szervezték számunkra: kutatni kell a múltunkat, és szeretni kell a hazát, olyan önzetlenül, ahogyan őseink és védtek a Kárpát-medencét.

Dobák Gábor

III. Jászfényszaru Horgászkupa

1997. augusztus 3.

Rendkívüli nagy érdeklődés előzte meg az országosan meghirdetett versenyt.

A versenyen több mint félszáz induló versenyző volt számszerint 56 férfi és 1 hölgy is vállalta a versenyzést.

A versenyzők az ország különböző részéről érkeztek Budapest, Eger, Szolnok, Tiszaföldvár, Karancslapujtő.

A nézők száma 150-200 fő, minden versenyzőnek volt 1-2 kísérője.

Győztesek:

1. *Barcza Gábor* 18 kg (41 hal) Tiszaföldvár

2. *Strauss Tamás* 14,62 kg (17 hal) Szolnok

3. *Bagi Tamás* 14,36 kg (25 hal) Jászberény

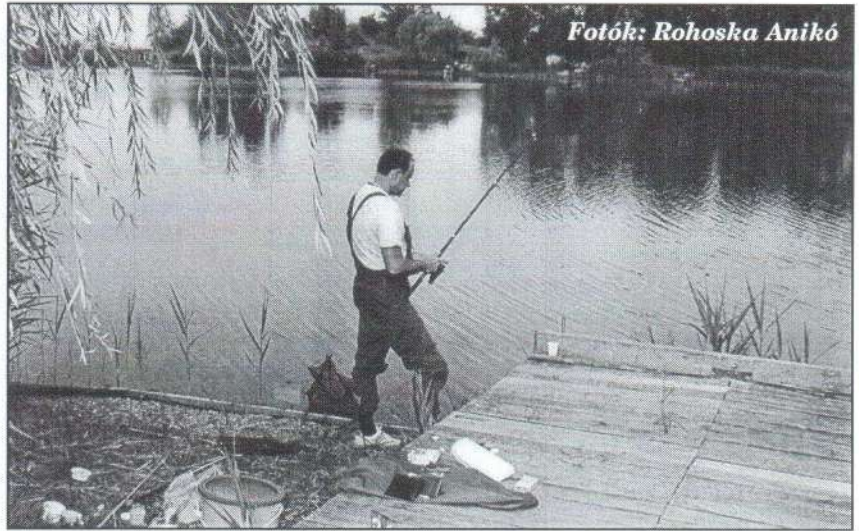
Különdíjat kaptak *Sinkovics Rajmund*, *Borbély Szilárd* ifik és *Strauss Péterné*. *Gróf Csaba* a legnagyobb halért az FM. serlegét kapta.

A verseny fővédnöke: *Dr. Kis Zoltán* országgyűlési képviselő, az FM politikai államtitkára volt.

A verseny sikeres lebonyolításához hozzájárultak: „Jászfényszaruért” Alapítvány, Jászfényszaru Béke tévesz, Samsung Elektronics Rt. Bp., Petőfi Művelődési Ház, Kovács Lászlóné, Vágó Bt., Rohoska Anikó, Rohoska László vállalkozók.

Reméljük jövőre is találkozunk!

Rohoska László
Horgászegyesület elnöke

1997. július 1-jén beindult a szarvasmarha-tenyésztésben az Egyed Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer - röviden ENAR. Ez a rendszer lesz hivatott Magyarországon az összes szarvasmarha adatainak nyilvántartására.

Szükség van rá, mert a régi jelölési rendszer elavult és feladatát már nem volt képes ellátni. **Az új rendszer feladata lesz többek között segítséget nyújtani járványvédelmi feladatok ellátásához**, meg fogja alapozni az országok közötti információcserét és a hiteles dokumentáció kiállítását export esetén, lehetővé teszi az ellenőrző vizsgálatok nyilvántartását stb.

Ez az újdonság külsőségeiben is megnyilvánul: minden ENAR-al jelölt egyed füleiben ott fognak díszlelni a sárga krotáliák.

A krotália legalább 6 évig megmarad a fülben, a kihullás kevesebb, mint 5 %, nem használható fel újra, a szám nem hamisítható és olvasható marad. Véleményem szerint e paraméterek az állattulajdonosok elleni védekezést erősíteni fogják.

A rendszer bevezetése nem egyik napról a másikra történik, hanem lépésenként.

Az **első lépés** a tenyészetek bejelentése, regisztrálása volt. A bejelentést a kapcsolattartó állatorvos végezte el. Az

Állati dolgaink

Az ENAR-ról Szeptember - eboltás

országos központ levélben adott visszajelzést az egyes tenyészetekről, valamint minden egyes tenyészet kapott egy úgynevezett tenyészkódot is. Az erről szóló igazolást minden tartó már kézhez kapta.

A **második lépés** az állatok megjelölése. Ezt a kapcsolattartó állatorvos végzi a fent már említett teljesen új rendszerű krotáliával. (Ez a krotália mindkét fülbe kerül, egy anyai és egy apai részből áll, lézerrel van feliratozva stb.) Minden borjút a születését követő **15 napon belül meg kell jelölni**, különben a gazdának mélyen a zsebébe kell nyúlnia.

A **harmadik lépés** a megjelölt állat bejelentése a központi adatbázisba, ami szintén a kapcsolattartó feladata.

A **negyedik lépés** a bejelentett egyedek nyilvántartásba vétele. Ezt az országos központ végzi, megtörténtéről minden bejelentő igazolást kap.

Bízom benne, hogy e rövid ismertetés tudott használható információkat nyújtani az ENAR-ról.

A kutyatulajdonosok figyelmébe!

Szeptember itt van újra, mikor is az ebek veszettség elleni kötelező védőoltása történni szokott. Ez így lesz idén is.

Néhány előzetes gondolatot szeretnék e helyen közreadni az oltás lebonyolításával kapcsolatban.

Nagyon lényeges, hogy veszettség ellen minden 3 hónapnál idősebb ebet évente egyszer be kell oltani. Ennek elmulasztása büntetést von maga után.

Kevesen tudják, hogy ez az oltás nemcsak az ebet védi, hanem főleg a mi védelmünket szolgálja a legszörnyűbb betegségtől. A veszettség pedig állandó veszély Jászfényszaru környékén is, ugyanis nem egy esetben került megállapításra róka hulla vizsgálatakor.

Ezért ezt komolyan kell venni!

Az oltásra lehetőség van a kutyát felvezetve az előre meghirdetett helyeken és időpontokban, de természetesen megoldható a háznál történő eboltás is, ha azt az állat tulajdonosa kéri.

Kérek minden kutyatulajdonost, hogy tegyen eleget eboltási kötelezettségének!

Dr. Menyhárt Péter állatorvos

Ezen a nyáron történt...

Újra Káptalanfüreden

Hála a Gyermekek- és Ifjúsági Alapítványnak, a sikeres pályázatoknak, a Diákönkormányzat és a Szülők áldozatvállalásának, ezen a nyáron ismét 1 hetet tölthettünk 57-en a Balatonalmádi (káptalanfüredi) ifjúsági táborban.

Egy fő nyaralása 10.850 Ft-ba került, melyhez 7.250 Ft-tal önerőből kellett hozzájárulni.

Népes csapatunk a következő programokat élvezte a Balaton északi partján:

- városnézés, állatkerti séta Veszprém

- a kora esti, nyugalmas, alig viharos part körül sétahajózás

- a nevetőizmokat megmozgató Szegedi Mini Színpad egyórás előadása

- modern táncok tanulása

- akadályverseny meglepő feladatokkal

- túra a Vöröskőhöz és az Óriás orrához

- heveny eltévedéssel a sárga jelzés ellenére

- disco a helyi lakosok nagy örömeire a Vadvirágban (lelkeseid csak a fényszaruakat jellemezte)

- futballmeccsek a tábor területén apró sérülésekkel

- vízcáták a szárazföldön lufibombákkal, colásüvegekből (a tusolóból is csak hideg víz folyt!)

- maszkszereny, majd a környék szelíd nyaralóinak ijesztgetése

- egymás lefröcskölése naponta a 20 fokos „meleg” Balatonban

- nápolyi, ropi, csoki, banán, üdítő, lufimaradványok tömkelege a tábor kavicsán (mindenki lássa hogy jól élünk)

- a MATÁV és a parti vendéglátóegységek anyagi jólétének erőteljes támogatása, amíg a zsebpénzünk tartott

- táborfűz nagy füsttel, de a szünyogok győztek.

Ha minden összejön, jövőre megint megyünk, mert ezt a hangulatot évente ismételni kell.

N. J. J.

Két hét Jászfényszarun

Az Általános Iskola és Szakiskola Diákönkormányzatának kezdeményezésére két hetes tábort szerveztünk az iskolában június 30-tól július 12-ig. A Polgármesteri Hivatal és az Általános Iskola anyagilag támogatta rendezvényeinket. Szinte a meghirdetés pillanatában összegyűlt a tábor 45 kis lakója. Az érdeklődés igen nagy volt, sok jelentkezőt már nem tudtunk fogadni. Ezért elnézést kérünk a Szülőktől.

Változatos programot biztosítottunk a gyerekeknek, így gyorsan elrepült ez a két hét és reméljük kellemes szünidei élmény marad számukra. A foglalkozásokat a 30 fős alsó tagozatos nevelőtestület, valamint négy felsős nevelő vezette.

A tábori élet reggel 7 órától délután 4 óráig tartott. A programot a gyerekek érdeklődésének megfelelően állítottuk össze. Ezek a következők voltak: hangszerkészítés, szöveg, fonás, ragasztás, festés, népitánc, játék, sportjáték, batikolás, szellemi versenyfeladatok, bábkészítés, számítógépes játék, aszfaltrajz, sor- és váltóversenyek, papírgyöngykészítés, úszás, kerékpártúra Boldogra, foci és a mindig sláger agyagozás. A tábor alatt zajlott a Képzőművészeti Napok rendezvénye, mely még színesebbé tette a programot.

A napi háromszori étkezés mellett, bármikor be lehetett lopózni egy kis repetáért a konyhára. Az étrend összeállításánál igyekeztünk a gyerekek igényeit figyelembe venni, de a legnagyobb sikert a lángos, a gombóc, a palacsinta, a pizza és a fagyalt aratta.

A szülők 1.000 Ft/fő költségtérítést fizettek, amely egyötöde volt a tényleges költségnek. „Ez a tábor ugyanis nem jöhetett volna létre” a Hivatal, az iskola,

a Diákönkormányzat anyagi támogatása nélkül, a pedagógusok és iskolai dolgozók munkája nélkül, szülők és dolgozók otthonról is behozott terményei (krumpli, hagyma, paprika, paradicsom, túró, stb.) nélkül. Köszönet minden résztvevőnek.

Berze Lászlóné

És megint bicajjal

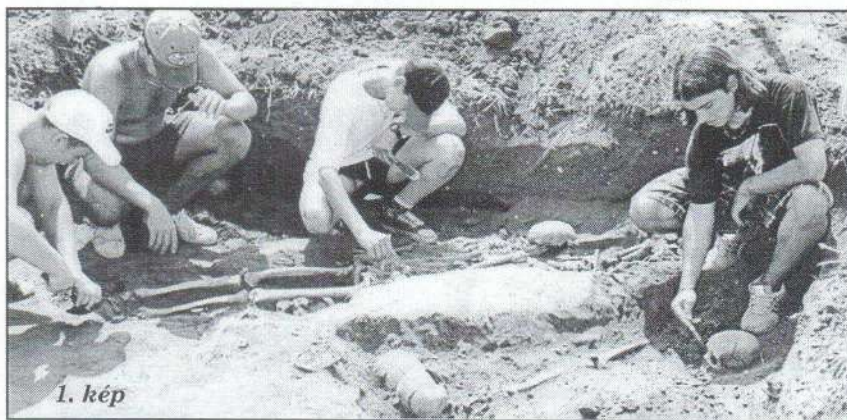
Az idén nyáron a tavalyihoz hasonló biciklis tábor volt a Balaton mellett, két vállalkozó szellemű tanár Vincze Gábor és Fülöp Zoltán vezetésével.

Július 20-án gyülekeztünk az iskola előtt és miután beraktuk a csoportunkat kísérő autóbó a tíz napra való csomagot, felkerekedtünk és elindultunk. Az idő egy kicsit kedvezőtlenül alakult, mert szembeszél volt, de ennek ellenére megérkeztünk - 120 km-t magunk után hagyva - Sárosdra, első napi szálláshelyünkre. Másnap frissen, kipihenve ültünk újra biciklire 80 km-re a cél előtt. Az idő jobb volt, mint előző nap, szélcsend, napsütés. A közel 30 fős csapat buzgón tekert és végre kora délután odaértünk Balatonalmádiba. Idén ugyanott - a Váci Mihály Általános Iskolában - kaptunk szállást. A napi ennivalót általában közösen készítettük el. Ezt az egy hetet beszélgetéssel, csavargással, diszkózással, és - ha az idő engedte - strandolással töltöttük el. Egyik nap meglátogatott bennünket a tábor tavalyi vezetője, Szakali János.

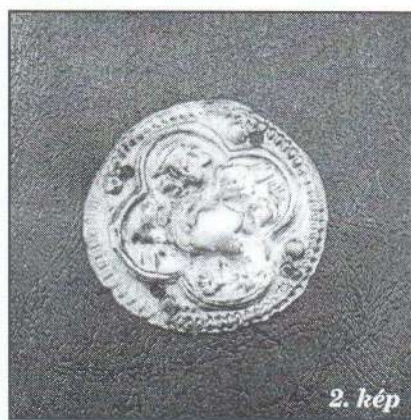
Július 28-án reggel egy kellemes hét után nehéz szívvel indultunk útnak. Aznap rettentő hőség volt, ráadásul csak a tervezettnél később sikerült elindulnunk, így este felé érkeztünk Ráckevére, ahol ugyancsak az iskolában aludtunk. Reggel folytattuk az utunkat hazafelé...

Telek Annamária

Folytatódott a régészeti feltárás

1. kép

2. kép

Jászfényszaru határában folytatódott Szent Kozma-Damján szállás feltárása, amelyről bővebben 1996. októberi lapszámunk 8. oldalán írtunk. Dr. Selmeczi László múzeumigazgató irányításával diákok végezték a nagy figyelmet kívánó munkát (1. kép), amely augusztus 4-től két héten át tartott. Igazolódott, hogy az Árpád-kori kőtemplom gótikus stílusban épült, szögletes apszissal. Belsejében a Kompolt-família tagjait temették el. Dr. Selmeczi László magával hozta azokat a tárgyakat, amelyeket az elmúlt nyáron találtak s időközben restauráltak. Ezek közül mutatjuk be 2. képünkön az aranyozott ezüsből készült ruhadísz. Életkora: néhány száz év.

Városunk utcáinak szépítése a cél

A Közmunkatanács Hivatala pályázatot hirdetett közmunkaprogramok megvalósításának támogatására. A pályázat feltétele volt, hogy minimum 100 fő munkanélküli foglalkoztatását tegye lehetővé. Mivel ezt a létszámot csak több település tudta együttesen biztosítani, Jászárokszallás vállalta, hogy a környező települések igényeit összesíti és benyújtja a pályázatot, amelyet a Közmunkatanács elfogadott. Így 16 önkormányzatnál összesen 326 fő munkanélküli foglalkoztatására került sor augusztus 1-jétől.

Felvételünk a Széchenyi utcában készült

Jászfényszaru átlagosan 20 fő foglalkoztatását vállalta 1997. október 31-ig, ők korábban jövedelempótló támogatásban vagy munkanélküli járadékban részesültek, esetleg nem kaphattak már semmilyen ellátást.

A Közmunkatanács a foglalkoztatók bérét és járulékainak költségét fedezi, a szerszámokat, szállítójárműveket az önkormányzatnak kell biztosítani. A pályázat célja a belvíz-károk elhárítása, megelőzése ill. ennek érdekében a már meglévő út menti árkok rendbetétele, tisztítása, új árkok kialakítása.

Polgármesteri Hivatal

FÉBE - jelvény

A Fényszaruiak Baráti Egyesülete elkészítette a jelképét ábrázoló kitűzhető jelvényét. Az egyesület tagjai, barátai 100,- forintért a Takarékszövetkezet jászfényszarui kirendeltségén Hangosiné Réz Mária egyesületi tagnál megvásárolhatják.

Ültetvényes gazdálkodás - kicsiben

Jászfényszarun a föld megművelésének több variációjával találkozhatunk. A szövetkezeti gazdálkodás, az intenzív (fóliás) kertészkedés „életkora” mindössze pár évtized, ehhez képest a házikerti növénytermesztésnek sok évszázados hagyománya van. Ennek folytatói többek között Czeglédi Pál és felesége Pannika, akik készséggel mutatták be kicsiny gazdaságukat, amikor náluk jártunk.

A kapubejárattól szőlőlugas zöld sátra alatt vezet a járda a néhány száz négyzetméteres kertig. Terem itt minden, amire egy háztartásban szükség van. Czeglédiék hagyománykedvelők, de a növénytermesztés új módszereit sem vetik meg, főleg, ha beválik. Rövid időn belül az uborkára terelődik figyelmünk.

– Tavaly előtt csak úgy „szönyegen” termeltem az uborkát – tájékoztat a házigazda. – Egyik ismerősömmel beszélgettünk, ki kellene próbálni a növényháló. Állítólag akkor késő őszig terem az uborka. Igaza lett, mert június 5-én szedtem, és csak szeptember közepén halt meg, amikor bejött a nagy hideg. A fajtát nagyon meg kell választani, egyébként nem különleges, minden mezőgazdasági boltban hozzá lehet jutni. És persze gondozni kell, locsolni, permetezni. Ha nem permetezném, a peronoszpóra elvinné. Még lombtrágyát használok – elég sok kell neki –, más vegyszert nem. (1. kép)

A paradicsomot itt sem sikerült megmenteni a korai leszáradástól. Barna foltok csúfítják a sárgáspiros és zöld bogyókat.

– Paradicsomból annyit szoktam általában ültetni, mint most. Éveken keresztül 8–10 mázsát leadott. Sajnos ebből már semmi sem lesz, pedig mindent elkövettem, három fajta vegyszerrel is permeteztem, de nem ért semmit.

A többi növény, úgy tűnik, meghalálja a gondozást. Paprika, cékla, folyósbab, káposzta, karfiol, leveszöldség terem kisebb-nagyobb területen. A málna, a földieper, a borsó már leérett, van korai krumpli és későbbi érésű. Nagy tömegben semmit nem termelnek, piacra nem járnak. Ami fölösleges, elkel itthonról.

Pannikáról a fotó júniusban készült, derekáig ért a krumpliszár (2. kép). Akkor nem látszott, most már tudjuk, ezt is kordonon nevelik. Különleges fajtának gondolná az ember, de nem, amolyan hagyományos. Igaz, fémszárolt vetőmagból csalogatta elő a napsugár a dús hajtásokat. Czeglédi Pál ugyanis azt tartja, a vetőmagon nem szabad spórolni.

A házaspár nagy horderejű terveket nem szövöget. Ahogyan majd erejükkel telik, úgy lesz a kert jövőre is. Hozzáfűzik még: „– Ha élünk.” És ha minden jól megy, a kordonos uborka jövő tavasszal nagyobb sortávolságra lesz ültetve, hogy könnyebb legyen közlekedni a permetezővel.

Sugár Istvánné

A Samsung-filozófia a külcsímben is megmutatkozik. A világcéghez illő, esztétikus környezet kialakítására is nagy gondot fordítanak a 2 és fél milliárdos beruházás utolsó fázisában.

Minden kismama tudja, hogy a születendő gyermeke egészségét már a várandótság idején megalapozhatja helyes életmódjával, táplálkozásával. Ugyanígy igaz, hogy fiatal korban sok testmozgással, helyes táplálkozással, a káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol) kerülésével megelőzhetjük az időskor egyik járványszerűen támadó női betegségét, a csonttritkulást (oszteoporózis).

Alattomosan, tünetek nélkül

A serdülőkorban képződik a felnőttkori csonttartalom több mint fele. Csontjaink össz tömege a 30-as éveink közepére alakul ki, majd a 40-50 éves kor után fokozatosan csökken.

A 60 év fölötti nők közül már minden harmadik számíthat a betegséggel járó kellemetlenségekre. A panaszmenteségtől a súlyos hátfájásig terjedő tünetek alattomosan jelentkeznek. A csontok fokozott törékenységét mi magunk is nyomon követhetjük, mert a testmagasság időnként való ellenőrzése jól tájékoztat erről. Például, ha azt tapasztaljuk, hogy az előző évben mért testmagasságunkból „ elveszett ” két centiméter, akkor ezt már abban az esetben is intő jelként érdemes felfogni, ha egyébként a csonttritkulásnak más tünete nem jelentkezik.

Miért e sok fájdalom?

A csontszövet a növekedés befejeződését követően is folyamatosan újjáépül és lebomlik. Csonttritkulásnál a csontlebontás kerül túlsúlyba és ez akár 5-8 % csontvesztést is eredményezhet évente. A mértéktelen alkohol-, nikotin és koffein fogyasztás,

Az egészség érték!

Csonttritkulás - fájdalom járvány -

az ülő, mozgásszegény életmód, ill. a tartós, rendszeres, túl erős fizikai megterhelés mind-mind hozzájárulhat a betegséghez. Ezekén túl vannak a csonttritkulásnak olyan, általunk nem befolyásolható tényezői, amelyek a csontvesztésre való fokozott hajlamra figyelmeztetnek. Így, akiknek első menstruációja későn (16 év körül) jelentkezett, akik nem szültek, vagy sokszor szültek, sovány testalkatúak, szőkék vagy fehér bőrűek, esetleg petefészküket 45 éves koruk előtt műtétilag eltávolították, ill. akiknek édesanyja erősen hajlott hátú volt, bizony könnyen hasonló sorsra juthatnak a csonttritkulás miatt.

Az ismétlődően jelentkező csigolyatest összeroppanások, a combnyaktörések és a csuklótáji törések hirtelen rántó fájdalomait a következményes gerincferdülés miatti izomfeszültségből adódó krónikus fájdalmak válthatják fel. A betegség az emberek lelkét is célba veszi. Rossz közérzetet, tartós rokkantságot, szorongást, depressziót okoz és veszélyezteti az idősödő ember önellátóképességét.

Gondoljunk már fiatalon öreg napjainkra!

Akiket utólréne a csonttritkulás testet-lelket gyöttrő tünetei azokat egy hosszadalmas, koplex kezelés várja

(kálciumpótlás, fájdalomcsillapítás, fizioterápia, gyógytorna, gyógyszerek). Mindez sajnos lényegesen kevesebb eredményt ígér, mint amit a csontjaink állapotára már fiatal korunktól odafigyelők remélhetnek.

Mint általában, itt is érvényes a szabály: egyszerűbb megelőzni, mint kezelni. A legfontosabb, hogy megfelelő kalcium-fogyasztással (serdülők, kismamák, szoptató anyák, klimax éveiben megnő a szervezet kálcium szükséglete) és testedzéssel törekedjünk, hogy a lehető legnagyobb maximális csonttömeget megszerezzük. Fogyasszunk rendszeresen tejet, tejterméket! Viszonylag magas még a hüvelyesek, olajos magvak és a halak kalciumtartalma. A mindennapos séta vagy kerékpározás, tánc, úszás inkább ajánlható, mint a szervezetet jobban igénybevevő versenyszerű sportolás. A káros szenvedélyek (alkoholizmus, dohányzás) sorába illeszthetjük a képernyőt, amely rabságban tartja gyermekeinket (TV, videó, számítógép).

Egészségünk tudatosan formált magatartás nélkül tőlünk független tényezők szerencsés összjátéka csupán. Ha ezt felismerjük, nemcsak a csonttritkulástól szabadulhatunk meg, hanem minden olyan kórságtól is amely az életmóddal összefügg. Ha pedig megőrizzük egészségünket azt nemcsak önmagunkért, hanem azokért is tesszük akiknek ezzel szolgálhatunk, hiszen az egészségnek csak közösségben van értelme.

Dr. Kocsis András

Mit rejt a ládafia? (XL.)

Berényi Sándor nyugalmazott mozigépész adományozta szerkesztőségünknek ezt a felvételt is. Nincs feljegyezve, mikor készült, talán 15-20 évvel ezelőtt.

Milyen volt a régi kút?

Kérjük, akinek régi fényképe van a városháza előtti téren állt artézi kútról vagy pontos leírást tud róla adni, azt a Városi Könyvtárba szíveskedjék eljuttatni.

60 éves a Mozi

A Fényszaruiak Baráti Egyesülete megemlékezést tervez a hatvan évvel ezelőtt a Kaszinó nagytermében történt első mozifilm vetítéséről.

Várjuk azok jelentkezését akik 60 évvel ezelőtt 1937. november 1-jén résztvettek a Tomi, a megfagyott gyermek c. 1936-ban készült magyar film vetítésén.

Szeretnénk Jászfényszaru film és mozi történetéből egy kiállítást rendezni. Kérjük, akinek bármilyen tárgyi emléke (fotó, plakát, stb.) van az elmúlt 60 évről a kiállításra kölcsönköszönettel elfogadjuk.

Az első filmvetítésen résztvettek jelentkezését és a tárgyi emlékek leadását szeptember 30-ig a Városi Könyvtárban várjuk.

Tóth Tibor

Köszönetnyilvánítások

Köszönetet mondunk mindazoknak a rokonoknak és ismerősöknek, szomszédoknak és volt munkatársaknak, akik drága halottunk

KOLOZS JÁNOSNÉ
Borbély Ilona

temetésén részt vettek részvétnyilvánításukkal fájdalunkban osztoztak. A gyógyszeres család

Köszönetet mondunk a rokonoknak, szomszédoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, akik

BOROS JOACHIMNÉ
Tanczikó Mária

temetésére eljöttek és sírjára virágot, koszorút hoztak.

A gyógyszeres család

APRÓHIRDETÉSEK

300 négyszögletes sarok telek megkezdett építménnyel áron alul sürgősen eladó. Jászfényszaru Somogyi B. u. 26. Érdeklődni: Tel: 06/1/252-8641

*

Albérletet keres egyedülálló fiatalember. Tel.: 422-233/102 mellék Tóth Attila munkaidőben.

*

Törzskönyvezett kan négy hónapos skót juhászkutya eladó. Érd.: Ady Endre utca 36.

*

Jászfényszaru, Arany J. út 58. szám alatt ház eladó 741 m²-es telekkel. Azonnal beköltözhető. Telefon: 1/129-8395, 1/260-8193. Víz, villany van.

*

Jó állapotban lévő gumikerekű lovakocsi és 1 pár lószerszám eladó. Érdeklődni a szerkesztőségben.

A Jászok Egyesülete lapunk idei nyeremény pályázatára felajánlja PALUGYAY IMRE: A jász-kún kerületek... című könyve hasonló kiadásának két példányát. Értéke kötetenként 1200,- Ft.

Gyűjtse! Nyerhet! - 8

**Integrált
termékfeldolgozás,
szolgáltatás!**

„ARA” ESKÜVŐI SZALON

Jászberény, Kossuth L. u. 9. (Piacnál) Tel.: 57/401-275

Menyasszonyi-, koszorúslány-, menyecske ruha kölcsönzés, import anyagból történő készítés. Vőlegényruha kölcsönzés.
Négy éves születésnapokra 10 %-os kedvezményt biztosítunk 1997. december 31-ig a hirdetést bemutató kedves kölcsönzőknek.

A „Jászfényszaruért” Alapítvány pályázati felhívása

A „Jászfényszaruért” Alapítvány anyagi segítséget kíván nyújtani felsőfokú tanintézetben tanuló hallgatók tanulmányainak támogatására. Az alábbi támogatásra nyújtható be pályázat:

ösztöndíj támogatására

Az alapítvány 1997. szeptember 1-jétől tanulmányai befejezéséig 2 fő rászoruló nappali tagozatos hallgató részére szándékozik támogatást adni, melynek összege a szorgalmi időszakra havi 2.000,-Ft.

A támogatás feltétele: a hallgató jászfényszarui lakos legyen, legalább közepes eredményt érjen el (az évisméltés kizáró ok).

A kérelem esetén meg kell jelölni az előző tanulmányi év tanulmányi átlagát, csatolni kell a lecke-könyv másolatát és az iskolalátogatási bizonyítványt.

A pályázatok **1997. szeptember 20-ig** nyújthatók be a „Jászfényszaruért” Alapítvány címére: Jászfényszaru, Fürst S. u. 1.

Az Alapítvány kuratóriuma a pályázatokat 1997. szeptember 25-ig bírálja el és 5 napon belül a pályázókat értesíti a döntésről.

„Jászfényszaruért” Alapítvány Kuratóriuma

Étkezési térítési díjak

1997. szeptember 1-jétől az étkezési térítési díjak nyersanyagáremelkedés miatt változnak.

Óvodai tízórai:	34,- Ft
Óvoda egésznap:	118,- Ft
Iskola tízórai:	34,- Ft
Iskola ebéd:	94,- Ft
Iskola egésznap:	132,- Ft
ÓNO ebéd:	94,- Ft

Kérjük a kedves szülőket, hogy az étkezésben résztvenni kívánó gyermekeket augusztus 25-től szíveskedjenek ismételtén beírni a GAMESZ-nál. Augusztus 25-29-ig naponta fogadjuk a bejelentéseket. Szeptembertől a befizetés rendje változatlan: hétfőn és csütörtökön: 7-12-ig 12.30-16 óráig

Ki- és bejelentkezéseket megelőző nap 12 óráig tudunk fogadni. **GAMESZ**

A Jászság egy picinyke pont a Föld térképén,
de számunkra mindennél fontosabb.

InterJNet

**SZÁMÍTÁSTECHNIKA
IRODATECHNIKA
INTERNET**

5100 Jászberény, Bérkocsis u. 1.

Tel.: 57/404-459, 60/353-900

E-mail: interj@mail.datanet.hu

WWW: www.interj.datanet.hu

Az InterJNet Kft. a DataNet Kft. franchise partnere

Az InterJNet Kft. Integrált Solution Centre

Lapunk a jászsági szolgáltató segítségével az Interneten is olvasható
a <http://www.interj.datanet.hu/miujsg> címen.

Júliusi anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK:

Bólya Kitti (Kis Rozália), Farkas Fanni (Sibalin Erika), Huber János (Dányi Erzsébet), Kolompár Vivien (Bakó Beáta), Szakali Zsombor (Hesz Katalin).

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:

Zsámboki Nándor és Szilveszter Lídia.

ELHUNYTAK:

Bordás Ferenc (86), Boros Antalné Jáger Mária (77), Boros Joachimné Tanczikó Mária (77), öz. Bukó Pálné Pál Erzsébet (77), Czeglédi Vencelné Harangozó Sarolta (72), Fózer József (81), Heutschy Anna (79), öz. Jánosi Antalné Kiss Mária (70), Johancsik Imre (56), öz. Mezei Gyuláné Palócz Franciska (83), Nagy István (71), Rékasi Pál (73). Jászfényszaru júliusban temették Szücs Jenőt (88), és Szücs Jenőné Tóth Gizellát (89), akik korábban hunytak el külföldön.

Sport

Labdarúgás

Elkezdődött a felkészülés a Jászfényszarui VSE labdarúgó csapatánál a 1997/98-as bajnokságra. Sajnos nagy huzavona után eldőlt, hogy Kenderes, mint legjobb kieső, újra vállalja a Megyei I. O. szereplést. Így csapatunk maradni kényszerült a Megyei II. O-ban. Célunk a bajnokság megnyerése. Az edző mérkőzések sajnos nem hoztak átütő eredményt. Reméljük a sikeres szereplés a bajnokságban majd folytatódik.

Csapatunk házi gólkirálya 13 lött góllal **Horváth Zoltán** lett.

A felnőtt csapat vezető edzője továbbra is **Horváth Tibor** marad.

A bajnokság augusztus 16-án kezdődik.

Edző mérkőzések eredményei: Jászfényszaru - Alattyán 0:3, Jászfényszaru - Jászfákóhalma 2:5, Jászfényszaru - Isaszeg 2:3, Jászfényszaru - Sülysáp 3:3, Jászfényszaru - Jászárokszállás 7:2, Dány - Jászfényszaru 2:0

Az 1996/97-es Megyei II. O. labdarúgó bajnokság Jászsági csoport végeredménye. Felnőttek.

1. Abony	30	22	5	3	92:18	71 pont
2. Jászfényszaru	30	18	9	3	59:21	63 pont
3. Kőtelek	30	19	5	6	63:33	62 pont
4. Jászfákóhalma	30	17	7	6	62:25	58 pont
5. Besenyszög	30	17	4	9	73:50	55 pont
6. Jászágó	30	13	7	10	62:47	46 pont
7. Szászberek	30	14	4	12	43:38	46 pont
8. Zagyvarékas	30	13	5	12	53:45	44 pont
9. Jászkisér	30	11	7	12	59:48	40 pont
10. Jászszentandrás	30	11	5	14	47:42	38 pont
11. Jászárokszállás	30	9	11	10	39:42	38 pont
12. Jászladány	30	8	6	16	42:70	30 pont
13. Puztamonostor	30	8	5	17	46:73	29 pont
14. Jásztelek	30	8	4	18	30:57	28 pont
15. Jászboldogháza	30	4	3	23	21:93	15 pont
16. Jászdózsza	30	2	5	23	25:114	11 pont

A bajnok Abony felkerült a Megye I. O-ba. Jászalsószentgyörgy kiesett a Megye I. O-ból a Megye II. O-ba.

Jászfényszaru csapata nem tudott felkerülni a Megye I. O-ba mert kikapott az osztályozó mérkőzésen Homoktól 2:1-re.

Kun József szakosztályvezető

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁSOK

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága
édesanyánk és nagymamánk

JÁNOSI ANTALNÉ
Kiss Mária

temetésén részt vettek, virágaikkal fájdalmunkat
enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

Hálás szívvel köszönjük a
rokonoknak, szomszédoknak,
munkatársaknak,
akik szeretett férjem,
édesapánk és nagyapánk

JOHANCSEK IMRE

temetésén részvételükkel,
virágaikkal fájdalmunkat
enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

Ezúton köszönjük
minden kedves rokonnak,
szomszédnak, ismerősnek,
akik

LEHOTAI JÁNOSNÉ
Kovács Mária

temetésén megjelenésükkel,
virágaikkal
részvételüket kifejezték.

A gyászoló család

Ügyelet szeptemberben

Orvosi ügyelet

6-7-én: Dr. Tóth Zoltán (Fűst S. út 12.), **13-14-én:** Dr. Tóth József (Szabadság út 23.), **20-21-én:** Dr. Kocsis András (Fűst S. út 2.), **27-28-án:** Dr. Tóth Zoltán (Fűst S. út 12.).

Gyógyszertárak szombati nyitva tartása

6-án és 20-án a Szent Anna Gyógyszertár tart nyitva 8.30-12 óráig. **13-án és 27-én** a Deák Ferenc téri gyógyszertár tart nyitva 8-12 óráig, utána állandó ügyelet.

Állatorvosi ügyelet

6-7-én: Dr. Fenyvesi Máté (Jászberény, Lehel v. tér 16. Tel.: 57/412-266), **13-14-én:** Dr. Dunai Miklós (Jászberény, Vörösmarty u. 1. Tel.: 57/412-662), **20-21-én:** Dr. Kiss László (Jászberény, Réz u. 5. Tel.: 57/411-631), **27-28-án:** Dr. Zilahi János (Jászfényszaru, Somogyi u. 6. Tel.: 57/422-339).

Készenlét a vízműnél

szeptember 1-7-ig: Török Imre (Tel.: 422-558), **8-14-ig:** Turu István (Tel.: 423-653), **15-21-ig:** Pál Béla (Tel.: 422-931), **22-28-ig:** Pádár Sándor (Tel.: 423-646), **29-okt. 5-ig:** Török Imre (Tel.: 422-558).

A GAMESZ 1997. szeptember 1-jétől felvételre keres egy fő ebédszállító gépkocsivezetőt. Bérézés KJT szerint. Jelentkezni lehet munkaidőben a GAMESZ vezetőnél.

Fotók: Tamus Angéla

MI ÚJSÁG FÉNYSZARUN?

Jászfényszaru város lapja.

Kiadja:

Jászfényszaru város Önkormányzata.

Felelős szerkesztő: **Sugár Istvánné**

A szerkesztőbizottság elnöke:

Nádudvari László

Felelős kiadó:

Györiné Dr. Czeglédi Márta

A szerkesztőség címe:

Jászfényszaru, Városi Könyvtár

Tel./Fax: 57/422-265

Lapzártá: minden hónap első munkanapja.

Készült:

a VERZÁL-PRINT Kft. nyomdájában

Jászberény, 1997

Felelős vezető: **Purda József**

Táskaszám: 2063

Ára: 32,- Ft

Nyilvántartási szám: B/PHF/482/Szo/1990.